

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ชาวแตงกวา ในอำเภอมโนรมย์
จังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ. 2532

Production and Marketing of Pomelo C.V.

"Khao Tang Gva" in Amphur Manorom,
Changwat Chainat in 1989.

โดย

นางสาวสนิทย กลิ่นจุก

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลึกสูตร

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ ๒๐ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ 19/8/33..
(อาจารย์อวรวณ เสนศักดิ์)

กรรมการปัญหาพิเศษ 19/8/33..
(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ 19/8/33..
(อาจารย์วุทธ บัวตะมะ)

หัวหน้าภาควิชา 20/8/33..
(อาจารย์แสนนัค หงษ์ทรงเกียรติ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัญชาพิเศษ

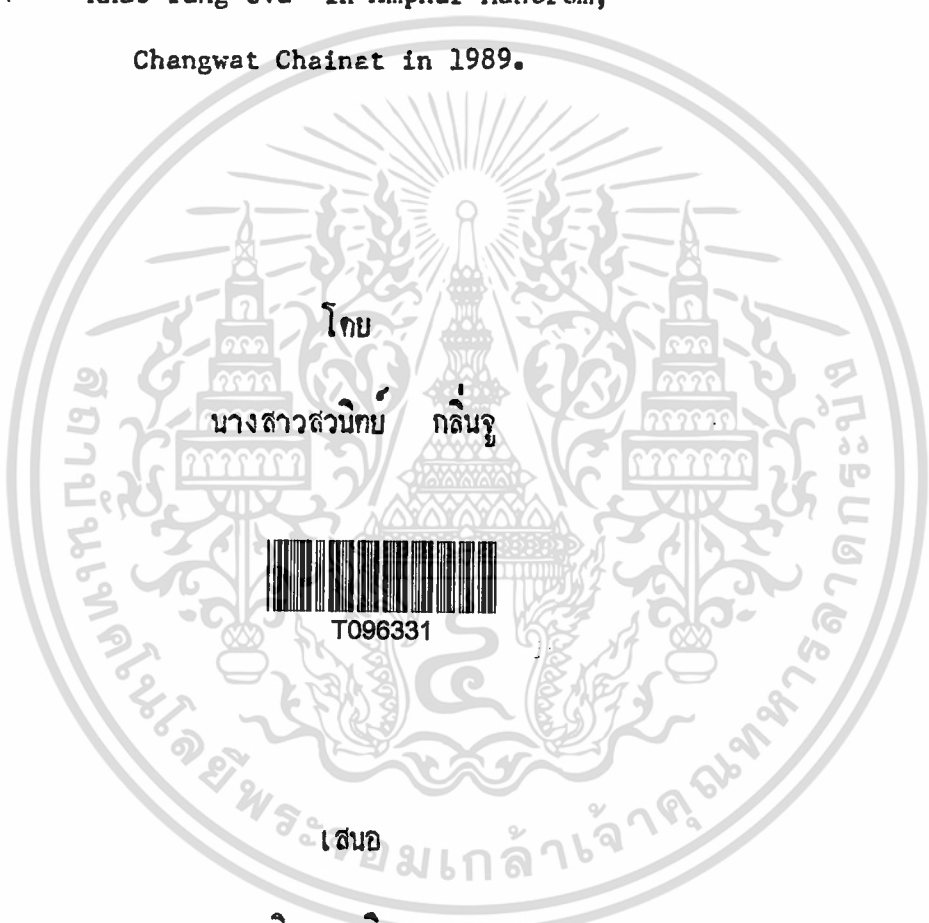
เรื่อง

การผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอมโนรมย์
จังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ. 2532

Production and Marketing of Pomelo cv.

"Khae Tang Gva" in Amphur Manorom,

Changwat Chainet in 1989.

T096331

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนน

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการ เกษตร)

พ.ศ.

พ.ศ. 2533

๙๖๓๑ ก

๒๕๓๓

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 96331

วันเดือนปี.....

เป็นต้นฉบับที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขใดๆ ในนโยบายของอาจารย์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ในการศึกษาค้นคว้าเรียบเรียงปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์อรรณ เสนศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ผู้ซึ่งคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษเรื่องนี้เป็นอย่างถี่ถ้วน และกราบขอบพระคุณอาจารย์เสาวคนธ์ เลือคกาญจนะ และอาจารย์วุฒ บัวตะมะ กรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม

พร้อมกันนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาให้กำลังใจ กำลังเงินตลอดมา อีกทั้งขอขอบคุณเพื่อน ๆ ใน ภาควิชาเทคนิคเกษตร ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาปัญหาพิเศษเป็นอย่างดี

สวนศย์ กลิ่นจู
กุมภาพันธ์ 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโมรเมย์ จังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ. 2532

โดย : นางสาวสวณีย์ กลิ่นจู

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(อาจารย์วรวรรณ เสนศักดิ์)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโมรเมย์ จังหวัดชัยนาท โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อทราบสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ลักษณะการผลิต การตลาด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวางแผนในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาต่อไป กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ของการ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ปลูกส้มโอส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48.71 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา 4 ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือทำนา อาชีพรอง คือปลูกส้มโอ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 53,561.90 บาทต่อปี รายได้จากการผลิตส้มโอเฉลี่ย 12,882.85 บาทต่อปี รายได้จากการขายกิ่งพันธุ์เฉลี่ย 5,701.29 บาทต่อปี รายจ่ายของครอบครัวเฉลี่ย 38,019.05 บาทต่อปี รายจ่ายในการผลิตส้มโอเฉลี่ย 4,780.95 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่จะกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

สภาพการผลิตและการตลาด พบว่าเกษตรกรจะปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาแทนต้นเดิมที่เป็นพันธุ์อื่น ซึ่งมีจำนวนต้นที่ให้ผลผลิตแล้วเฉลี่ย 13 ต้น ส่วนต้นที่ยังไม่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 45 ต้น เกษตรกรใช้ระยะปลูก 5 x 5 เมตร ซึ่งส่วนใหญ่จะเตรียมหลุมปลูกขนาด 0.5 x

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

0.5 x 0.5 เมตร ก่อนปลูกจะตากดินไว้ประมาณ 7 วัน เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีให้กับต้นส้มโอในปริมาณ 1 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง โดยจะใส่ปีละ 2 ครั้ง โรคที่พบส่วนใหญ่เป็นโรค แคงเกอร์ แผลงที่พบบ่อยคือหนอนยี่เสือกินใบ เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวส้มโอโดยการตัดผลมีช้ำติด ซึ่งส้มโอจะให้ผลผลิตปีละ 2 ครั้ง โดยจะให้ผลผลิตมากช่วงเดือน สิงหาคม - กันยายน การตรวจสอบส้มโอก่อนเก็บทำได้โดยดูจากคอมม่น้ำมัย (จุด) บริเวณปลายผลซึ่งจะขยายหากว่าปกติ เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงสวน โดยเกษตรกรจะเป็นผู้กำหนดราคาเอง พ่อค้าส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าในอำเภอโนนรัมย์ ซึ่งจะชำระเงินให้กับเกษตรกร เป็นเงินสด

ปัญหาในการปลูกส้มโอของเกษตรกรได้แก่ ขาดความรู้การการผลิตและการดูแลรักษา น้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง คินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งปัญหา การขาดแคลนเงินทุน ส่วนด้านการตลาดเกษตรกร ส่วนใหญ่ยังไม่ประสบปัญหา

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยมีดังนี้ ควรสนับสนุนให้สถาบันการเงินเพิ่มวงเงินกู้แก่เกษตรกร เพื่อให้สามารถขยายพื้นที่ปลูก นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ควรสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม และเพิ่มความสนใจชาวสารการตลาด รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สารเคมี ควรจะมีการศึกษาวิจัยในระดับตำบล เพื่อให้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขสำหรับพื้นที่นั้น ๆ

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการศึกษา 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 2

ขอบเขตของการศึกษา 3

นิยามศัพท์ 3

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 4

บทที่ 3 วิธีการศึกษา 7

ประชากร 7

กลุ่มตัวอย่าง 7

เครื่องมือ 7

การวิเคราะห์ข้อมูล 8

บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิจารณ์ 9

ลักษณะพื้นฐานทาง เศรษฐกิจและสังคม 9

สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา 21

สภาพการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา 28

ปัญหาการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา 30

บทที่ 5 สรุปและขอเสนอแนะ 32

สรุป 32

ขอเสนอแนะ 34

เอกสารอ้างอิง 35

ภาคผนวก 36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	เพศ อายุ และการศึกษาของเกษตรกร	9
2	จำนวนสมาชิก และแรงงานในครอบครัวเกษตรกร	11
3	อาชีพของเกษตรกรที่ปลูกส้มโอ	12
4	ความต้องการจ้างแรงงานเพื่อการผลิตส้มโอ	13
5	การกู้ยืมเงินและแหล่งเงินกู้ของเกษตรกร	13
6	รายได้ของเกษตรกรในปี 2532	16
7	รายจ่ายของเกษตรกรในปี 2532	18
8	แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของส้มโอ	20
9	จำนวนต้นส้มโอ	21
10	สภาพการผลิตส้มโอ	23
11	โรค และสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัด	25
12	แมลง และสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัด	26
13	วิธีการตรวจสอบส้มโอก่อนเก็บเกี่ยว	27
14	การจำหน่ายผลผลิตส้มโอ	28
15	การกำหนดราคา	29
16	ผู้รับซื้อผลผลิตส้มโอ	29
17	วิธีการชำระเงิน	30
18	ปัญหาการผลิตส้มโอของเกษตรกร	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ในบรรดาไม้ผลที่ประชาชนนิยมบริโภคนั้น ส้มโอนั้นว่าเป็นไม้ผลชนิดหนึ่งที่นิยมกันมาก และส่วนใหญ่บริโภคในรูปผลไม้สด ปริมาณความต้องการส้มโอเพิ่มขึ้นในแต่ละปีก็จะเห็นได้จากการส่งส้มโอไปจำหน่ายต่างประเทศ เพิ่มขึ้นจากปี 2524 ส่งออกส้มโอปริมาณ 2,033.1 ตัน มูลค่า 17.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 6,908.2 ตัน มูลค่า 64.4 ล้านบาท ในปี 2530 (กองบริการส่งออก กรมพาณิชย์สัมพันธ์, 2531) * การผลิตส้มโอของไทยก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในและต่างประเทศ ก็จึงเห็นได้จากส้มโอในท้องตลาดยังมีราคาแพงอยู่ ด้านการผลิตก็ยังไม่ได้มาตรฐานที่สม่ำเสมอเท่าที่ควร หากได้มีการปรับปรุงพันธุ์โดยการคัดเลือกพันธุ์ของแต่ละพันธุ์ และมีการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต รวมทั้งวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนส่งเสริมให้มีการผลิตแบบธุรกิจ โดยเพิ่มพื้นที่ปลูกให้มากขึ้น และกำหนดนโยบายการผลิตและตลาดให้แน่นอนก็จะเป็นผลให้เศรษฐกิจการส่งออกส้มโอดีขึ้น

ส้มโอที่ปลูกในประเทศไทยมีหลายพันธุ์ ปลูกกระจายในทุกภาคของประเทศ ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาเป็นส้มโอที่มีชื่อเสียง ปลูกกันมากที่อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาเป็นส้มโอที่มีรสชาติ และคุณภาพดีเป็นที่ต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศ แต่การทำสวนในปัจจุบันยังเป็นแบบสวนหลังบ้าน ผลผลิตจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้นจึงเห็นสมควรศึกษาการผลิตและการตลาด รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ในด้านการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท เพื่อเป็นแนวทางสำหรับวางแผนการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ให้เพียงพอต่อการจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมบางประการของ เกษตรกรที่ปลูกส้มโอ พันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท
2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท
3. เพื่อศึกษาภาวะการตลาด เช่น วิถีการตลาด จากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค การตั้งราคา ของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท
4. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา รวมทั้งข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบสภาพเศรษฐกิจ และสังคมบางประการของเกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท
2. ทำให้ทราบสภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท
3. ทำให้ทราบภาวะการตลาด การซื้อขาย การตั้งราคา ของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท
4. ทำให้ทราบปัญหาด้านการผลิต การตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวางแผนในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาดังสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร สภาพการผลิต ภาวะการตลาด เช่น การซื้อการขาย การตั้งราคา ตลอดจนปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ตลอดจนปีการผลิต 2532 โดยได้เลือกศึกษาเฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ตั้งแต่ 20 ต้นขึ้นไป ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องมีต้นที่ให้ผลผลิตแล้วบางส่วน

นิยามศัพท์

ส้มโอ หมายถึง ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ซึ่งมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Citrus mazima Merrcy. "Khao Tang Gva"

เกษตรกร หมายถึง หัวหน้าครอบครัว หรือตัวแทนคนใดคนหนึ่งของครอบครัว ที่ทำการปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ตั้งแต่ 20 ต้นขึ้นไป ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องมีต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว ซึ่งปลูกในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท

การตลาด หมายถึง วัฏจักรตลาด เช่น การซื้อ การขาย การตั้งราคา ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา

อาชีพหลัก หมายถึง การประกอบอาชีพที่เกษตรกรใช้เวลามากที่สุดในรอบปี 2532

อาชีพรอง หมายถึง การประกอบอาชีพที่เกษตรกรใช้เวลาเป็นอันดับสองรองจากอาชีพหลัก

การทรวจเอกสาร

ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปลูกส้มโอ มีผู้ศึกษามาแล้วที่สำคัญ คือ

เกรียงศักดิ์ พฤษษกิจ และคณะ (2518) ได้ทดลองเก็บรักษาผลส้มโอขาวทอง โดยใช้สารซีดีซี เคลือบผิว ผลการศึกษาปรากฏว่า ถ้าไม่เคลือบผิวการคายน้ำของผลในแต่ละผล จะแตกต่างกันมาก เช่น บางผลจะคายน้ำจนเปลือกแห้งในขณะที่บางผลเริ่มเหี่ยวเพียงเล็กน้อย เท่านั้น ถ้าได้รับการเคลือบผิวด้วย TAC การคายน้ำของแต่ละผลจะเป็นไปโดยสม่ำเสมอ ผิวของผลสดเป็นมันและสามารถที่จะเก็บรักษาได้นานกว่าปกติ คือเก็บได้นานถึง 11.6 สัปดาห์ ซึ่งปกติแล้วจะเก็บได้เพียง 6.8 สัปดาห์เท่านั้น

f. ชามูชัย มุญยงค์ และคณะ (2525) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการป้องกันกำจัด หนอนเจาะผลส้มโอ โดยการใส่สารเคมีฆ่าแมลงและห่อผล ผลการศึกษาปรากฏว่า การใช้สารฆ่าแมลงการห่อผล ในการใส่สารฆ่าแมลงและการห่อผลในการป้องกันกำจัดหนอนเจาะส้มโอไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างจากแปลงควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพของสารฆ่าแมลงแต่ละชนิด Monocrotophos (Azodrin 56 % WSC) ให้ผลในการป้องกันดีกว่า สารฆ่าแมลงชนิดอื่น ๆ การห่อหุ้มผลนั้นพบว่าถุงพลาสติกเจาะรูจะให้ผลดีกว่า ถุงพลาสติกเปิดก้น

คณิงนิจ เจริญวรการ (2527) ได้ศึกษาโรคของส้มโอและการผลิตพันธุ์ส้มโอ ให้ปราศจากโรค ผลการศึกษาปรากฏว่า โรคของส้มโอซึ่งปลูกในแหล่งต่าง ๆ มีดังนี้คือ โรคทริสเทซา โรครากเน่าและโคนเน่า โรคยางไหล โรคราคำ โรคใบจุด โรคแคงเกอร์ โรคตะไคร่ไลเคน กาฝาก เกล็ดนาคราช รวมทั้งโรคที่เกิดจากการขาดธาตุอาหาร และผลการทดลองผลิตส้มโอให้ปราศจากโรค โดยวิธีเสียบยอดคอนในหลอดแก้ว ปรากฏว่าสัปดาห์ที่ส้มโอมีบางยอดปราศจากเชื้อไวรัสทริสเทซา

จวิงแท้ว ศิริพานิชย์ (2529) ได้ศึกษาการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว สรีระและ
เทคโนโลยีของส้ม โดยการศึกษาจากส้มโอพันธุ์ขาวหอม ขาวน้ำผึ้ง และขาวทองดี ผลการ
ศึกษาปรากฏว่า อัตราส่วนและกรดเพิ่มสูงขึ้น หลังจากเก็บเกี่ยวและในการเก็บรักษาส้มโอที่
อุณหภูมิ 10 - 15 องศาเซลเซียส ความชื้น 90 % และแอสมีโอดลงใน Benmomyl
1,000 ppm. เป็นเวลา 5 นาที สามารถเก็บรักษาส้มโอได้นาน 6 สัปดาห์

สุพิศรา อินทวิมลศรี (2529) ได้ศึกษาโรครากและโคนเน่าของส้มเขียวหวาน
และการควบคุมด้วยสารเคมี ผลการศึกษาปรากฏว่า โรครากเน่าเกิดจากเชื้อ Phylophthora
parasitica Dastur และพบว่า Metalaxyl และ efosite ใหญ่ผลในการควบคุม
คุมโรคดีที่สุด โดยวิธีทาโคนต้นและวิธีรดดิน ส่วน captafol ใหญ่ผลดีที่สุดโดยวิธีรดดิน
ทางใบ cycloheximide ใหญ่ผลรองลงมา ethazol ใหญ่ผลต่ำสุด วิธีการทาโคนต้น
ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ควรทา 4 ครั้ง ห่างกันครั้งละประมาณ 10 - 20 วัน จะใหญ่ผล
ดีที่สุด

อารี แก้วงาม (2530) ได้ศึกษาการเก็บรักษาส้มโอขาวพวงที่มีอายุแก่ในระยะ
ต่าง ๆ กัน ผลปรากฏว่าการเก็บรักษาคุณภาพของส้มโอในระยะยาวนั้นจะขึ้นอยู่กับปฏิบัติหลัง
การเก็บเกี่ยวเป็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้าเก็บในห้องที่มีอากาศโปร่ง (30 °C 90 % RH) โดยไม่
เคลือบผิวจะอยู่ได้นาน 6.72 สัปดาห์ เมื่อเคลือบผิวและจะเก็บได้ 10.64 สัปดาห์ ส่วน
การเก็บในห้องเย็น (12 °C 90-100 % RH) โดยไม่เคลือบผิว จะเก็บได้นาน 21.71
สัปดาห์ และส้มโอที่เก็บเกี่ยวเมื่อผลมีอายุ 6½ เดือน 7 เดือน 7½ เดือน และ 8 เดือน
จะไม่มี ความแตกต่างกันในทางสถิติแต่อย่างใด และตรวจสอบพบว่า มีเนื้อฟ้ำน หรือเป็นข้าวสาร
อยู่บ้างเล็กน้อยในบางผล หลังจากเก็บได้ 16 สัปดาห์ แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดก็ยังใช้รับประทาน
ทานได้เป็นอย่างดี

จิตติพงษ์ วศานนท์ (2532) ได้ศึกษาวิธีการตลาดส้มโอและการส่งออกส้มโอ
ไทย ผลการศึกษาปรากฏว่า วิธีการตลาดส้มโอไทยในแต่ละภาคจะมีลักษณะแตกต่างกันไป เริ่ม
ตั้งแต่เกษตรกรจนกระทั่งผู้บริโภค โดยที่ลักษณะการผลิตจะมีทั้งการผลิตเพื่อการส่งออกโดยตรง
ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ และการผลิตเพื่อเป็นการเสริมอาชีพในด้านการตลาดต่างประเทศ
มีประเทศคู่ค้าที่สำคัญ เช่น ฮองกง และสิงคโปร์ ยังมีการนำเข้าในปี 2530 ร้อยละ 95

ของปริมาณส่งออก อีกทั้งมีประเทศอื่น ๆ ในตะวันออกกลาง และในยุโรป การพัฒนาการส่งออกสมัยใหม่ของประเทศไทย กล่าวคือ การเพิ่มผลผลิต และคุณภาพ โดยการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย การจัดเกรด การพัฒนาผลผลิตให้ถึงคุณภาพวิโลก เช่น การเคลือบผิว การบรรจุหีบห่อ

ชวลิต พงษ์อภิศักดิ์ (2532) ได้ศึกษาสภาพการผลิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ของเกษตรกรชาวสวนส้มโอ ผลการศึกษาปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา (ป.1 - ป.7) เกษตรกรจำนวนน้อยรายที่มีภาวะหนี้สิน การนำเทคโนโลยีมาใช้ จะอาศัยการถ่ายทอดซึ่งกันและกัน และการสร้างสมประกอบในการทำสวนมาประกอบเทคโนโลยีสมัยใหม่การผลิต คือการใส่ปุ๋ยในช่วงที่เหมาะสม การจำหน่ายผลผลิตจะจำหน่ายให้กับพ่อค้าในระดับต่าง ๆ รวมทั้งขายให้แก่อุตสาหกรรมโดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือประชากรที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ของการ (Purposive sampling) จะใช้ประชากร หรือเกษตรกรทั้งหมดที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาทั้งหมดที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาตั้งแต่ 20 ต้นขึ้นไป และในจำนวนนี้จะต้องมีคนที่ให้ผลผลิตแล้วในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ซึ่งมี 6 ตำบล จะใช้ประชากร 4 ตำบลที่มีการปลูกมาก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา โดยจะคัดเลือกจำนวน 105 ตัวอย่าง จากประชากรใน 4 ตำบล ที่มีการปลูกมาก ซึ่งจะใช้การสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยหลักเกณฑ์อันใด (Accidental sampling)

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ความคิดเห็นซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแบบสัมภาษณ์ (Interviews) ที่ใช้เก็บข้อมูลประกอบด้วยคำถามแบบเปิด (Open-ended question) และคำถามแบบปิด (Close-ended question) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาของเกษตรกร
- ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา
- ตอนที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาการผลิตและการตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา รวมทั้ง

ขอเสนอแนะ

การทดสอบแบบสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์เกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์
ชาวแตงกวา ตั้งแต่ 20 ต้นขึ้นไป และในจำนวนนี้จะต้องมีต้นที่ให้ผลผลิตแล้วในอำเภอมโนรมย์
จังหวัดชัยนาท ซึ่งไม่ใช่เกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 10 ชุด แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง
แก้ไข เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ มาจัดหมวดหมู่ แจกแจงความถี่แล้ววิเคราะห์
โดยใช้ศาสตร์ดังนี้

$$1. \text{ ร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

n = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรที่ศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรทั้งหมดที่ศึกษา

$$2. \text{ การหาค่าเฉลี่ย} (\bar{X}) = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

i = ลำดับที่ของตัวอย่างมีค่าตั้งแต่ 1 ถึง n

X_i = ค่าของตัวอย่างแต่ละตัวอย่าง

$\sum X_i$ = ผลรวมของจำนวนตัวอย่างที่ศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

ผลการศึกษาและวิจารณ์

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร

เพศ อายุ และการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา 105 ราย เป็นชาย ร้อยละ 62.86 และเป็นหญิง ร้อยละ 37.14 โดยมีอายุส่วนใหญ่ร้อยละ 28.57 มีอายุอยู่ในช่วง 51 - 60 ปี เกษตรกรมีอายุน้อยที่สุด 21 ปี อายุมากที่สุด 75 ปี อายุเฉลี่ย 48.71 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 65.71 มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา 4 ร้อยละ 9.52 มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา 1 - 3 การศึกษาค่ำสุด คือไม่ได้เรียนหนังสือ เกษตรกรมีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 1 เพศ อายุ และการศึกษาของเกษตรกร

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	66	62.86
หญิง	39	37.14
<u>อายุ</u>		
21 - 30	9	8.57
31 - 40	21	20.00
41 - 50	24	22.86
51 - 60	29	27.62
61 - 70	19	18.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
มากกว่า 70 ปีขึ้นไป	3	2.85
อายุต่ำสุด 21 ปี		
อายุสูงสุด 75 ปี		
อายุเฉลี่ย 48.71 ปี		
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	4	3.81
จบต่ำกว่า ป.4	9	8.57
จบ ป.4	69	65.71
จบ ป.5-7	8	7.62
จบ มศ.1-3	10	9.52
จบสูงกว่า มศ.3	5	4.77
เกษตรกรมีการศึกษาค่ำสุด คือไม่ได้เรียนหนังสือ		
เกษตรกรมีการศึกษาสูงสุด คือระดับปริญญาตรี		

จำนวนสมาชิกและแรงงานในครอบครัว

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 67.62 มีสมาชิกในครอบครัวอยู่ในช่วงจำนวน 46 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 29.52 มีสมาชิกอยู่ในช่วงจำนวน 1 - 3 คน สมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน ในจำนวนนี้มีสมาชิกที่รับแรงงานในสวนส้มโอ ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 51.43 แรงงานอยู่ในช่วง 1 - 2 คน และร้อยละ 48.57 มีแรงงานอยู่ในช่วง 3 - 4 ทั้งนี้แรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2 คน (ตารางที่ 2) 7

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกและแรงงานในครอบครัวเกษตรกร

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)		
1 - 3	31	29.52
4 - 6	59	56.19
7 - 9	15	14.29
จำนวนสมาชิกต่ำสุด 1 คน		
จำนวนสมาชิกสูงสุด 9 คน		
จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 4 คน		
จำนวนแรงงานทางการเกษตร (คน)		
1 - 2	57	54.29
3 - 4	48	45.71
จำนวนแรงงานต่ำสุด 1 คน		
จำนวนแรงงานสูงสุด 4 คน		
จำนวนแรงงานเฉลี่ย 2 คน		

อาชีพ

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 63.81 มีอาชีพหลักคือทำนา รองลงมาร้อยละ 28.57 เป็นเกษตรกรที่ปลูกส้มโอเป็นอาชีพหลัก น้อยที่สุดคือร้อยละ 0.95 เป็นเกษตรกรที่เลี้ยงไก่เป็นอาชีพหลัก ส่วนเกษตรกรที่ปลูกส้มโอเป็นอาชีพรองมีร้อยละ 69.52 และมีเพียงร้อยละ 10.48 ที่ทำนาเป็นอาชีพรอง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อาชีพของเกษตรกรที่ปลูกส้มโอ

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
ทำนา	67	63.81
ทำสวนส้มโอ	30	28.57
รับราชการ	4	3.81
ค้าขาย	3	2.86
รับจ้าง	1	0.95
อาชีพรอง		
ทำสวนส้มโอ	73	69.52
ทำนา	11	10.48
รับจ้าง	7	6.67
หัตถกรรม	7	6.67
ปลูกผัก	2	1.90
เลี้ยงไก่	1	0.95

ความต้องการจ้างแรงงาน

จากการศึกษาพบว่า ความต้องการจ้างแรงงานของเกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 67.62 ไม่มีการจ้างแรงงานเพื่อการผลิตส้มโอ เกษตรกรที่ต้องการจ้างแรงงานเพื่อการผลิตส้มโอ ร้อยละ 32.38 ซึ่งในจำนวนนี้ ร้อยละ 52.94 จ้างแรงงาน 1 คน และอีกร้อยละ 74.06 ต้องการจ้างแรงงาน 2 คน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ความต้องการจ้างแรงงานเพื่อการผลิตส้มโอ

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>ความต้องการจ้างแรงงาน</u>		
ไม่จ้าง	71	67.62
จ้าง (n=34)	34	32.38
- จ้าง 1 คน	18	52.94
- จ้าง 2 คน	16	47.06

การกั้มเงิน

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 58.10 ไม่ต้องการกั้มเงิน ส่วนเกษตรกรที่ต้องการกั้มเงินมีเพียงร้อยละ 41.90 ซึ่งในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 47.72 กั้มเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ รองลงมาคือ ร้อยละ 38.64 กั้มเงินจากสหกรณ์การเกษตรนอยที่สุด คือร้อยละ 4.54 กั้มเงินจากญาติพี่น้อง (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 การกู้ยืมเงินและแหล่งกู้ยืมเงินของเกษตรกร

รายการ	จำนวน (ก=105)	ร้อยละ
การกู้ยืมเงิน		
ไม่กู้	61	58.10
กู้	44	41.90
- ช.ก.ส.	21	47.72
- สหกรณ์การเกษตร	17	38.64
- ธนาคารพาณิชย์	4	9.10
- ญาติพี่น้อง	2	4.54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ปลูกส้มโอมีรายได้ของครอบครัวต่ำสุด 21,000 บาทต่อปี รายได้สูงสุด คือ 400,000 บาทต่อปี รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 53,561.90 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 44.76 มีรายได้อยู่ในช่วง 40,000 - 60,000 บาทต่อปี รองลงมา คือร้อยละ 37.14 มีรายได้ในช่วง 20,000 - 40,000 บาทต่อปี น้อยที่สุดคือร้อยละ 2.86 มีรายได้ในช่วง 80,001 - 100,000 บาทต่อปี

เกษตรกรที่มีรายได้จากการขายผลส้มโอ ต่ำสุด 7,000 บาทต่อปี สูงสุด 30,000 บาทต่อปี รายได้จากการขายผลผลิตเฉลี่ย 12,882 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 51.43 มีรายได้จากการขายผลส้มโอ อยู่ในช่วง 10,001 - 15,000 บาทต่อปี รองลงมาคือ ร้อยละ 31.43 มีรายได้ในช่วงต่ำกว่า 10,001 บาทต่อปี น้อยที่สุดคือร้อยละ 2.85 มีรายได้ในช่วง 25,001 - 30,000 บาทต่อปี

เกษตรกรมีรายได้จากการขายกิ่งพันธุ์ส้มโอต่ำสุด 1,000 บาทต่อปี สูงสุด 40,000 บาทต่อปี รายได้เฉลี่ย 5,701.29 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 62.34 มีรายได้จากการขายกิ่งพันธุ์ อยู่ในช่วง 3,000 - 5,000 บาทต่อปี รองลงมา คือร้อยละ 16.88 มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อปี น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.89 มีรายได้จากการขายกิ่งพันธุ์อยู่ในช่วง 7,001 - 9,000 บาทต่อปี (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 รายได้ของเกษตรกรในรอบปี 2532

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
--------	------------------	--------

รายได้ของครอบครัว (บาท)

20,000 - 40,000	39	37.14
40,001 - 60,000	47	44.76
60,001 - 80,000	12	11.43
80,001 - 100,000	3	2.86
มากกว่า 100,000 ขึ้นไป	4	3.81
รายได้ของครอบครัวต่ำสุด 20,000 บาทต่อปี		
รายได้ของครอบครัวสูงสุด 400,000 บาทต่อปี		
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 53,561.90 บาทต่อปี		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>รายได้จากการขายผลส้มโอ (บาท)</u>		
ต่ำกว่า 10,001	33	31.43
10,001 - 15,000	54	51.43
15,001 - 20,000	11	10.48
20,000 - 25,000	4	3.81
25,001 - 30,000	3	2.85
รายได้จากการขายผลส้มโอต่ำสุด 7,000 บาทต่อปี		
รายได้จากการขายผลส้มโอสูงสุด 30,000 บาทต่อปี		
รายได้จากการขายผลส้มโอเฉลี่ย 12,882.85 บาทต่อปี		
<u>รายได้จากการขายกิ่งพันธุ์ (n=77)</u>		
ต่ำกว่า 3,000	13	16.88
3,000 - 5,000	48	62.34
5,001 - 7,000	6	7.80
7,001 - 9,000	3	3.89
มากกว่า 9,000 ขึ้นไป	7	9.09
รายได้จากการขายกิ่งพันธุ์ต่ำสุด 1,000 บาทต่อปี		
รายได้จากการขายกิ่งพันธุ์สูงสุด 40,000 บาทต่อปี		
รายได้จากการขายกิ่งพันธุ์เฉลี่ย 4,780.95 บาทต่อปี		

รายจ่าย

เกษตรกรที่ปลูกส้มโอมีรายจ่ายในครอบครัวต่ำสุด 20,000 บาทต่อปี รายจ่ายสูงสุด 100,000 บาทต่อปี รายจ่ายในครอบครัวเฉลี่ย 38,019 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 68.57 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 20,000 - 40,000 บาทต่อปี รองลงมาคือร้อยละ 25.71 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 40,001 - 60,000 บาทต่อปี น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 1.91 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 80,001 - 110,000 บาทต่อปี

เกษตรกรมีรายจ่ายเพื่อการผลิตส้มโอกำสุด 1,000 บาทต่อปี รายจ่ายสูงสุด 25,000 บาทต่อปี รายจ่ายเพื่อการผลิตส้มโอเฉลี่ย 4,780.95 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 39.05 มีรายจ่ายเพื่อการผลิตส้มโออยู่ในช่วง 1,000 - 30,000 บาทต่อปี รองลงมาคือร้อยละ 31.43 มีรายจ่ายอยู่ในช่วงจำนวน 3,001 - 5,000 บาทต่อปี น้อยที่สุดคือร้อยละ 2.86 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 7,001 - 9,000 บาทต่อปี

ตารางที่ 7 รายจ่ายของเกษตรกรในรอบปี 2532

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>รายจ่ายของครอบครัว</u> (บาท)		
20,000 - 40,000	72	68.57
40,001 - 60,000	27	25.71
60,001 - 80,000	4	3.81
80,001 - 100,000	2	1.91
รายจ่ายของครอบครัวต่ำสุด 20,000 บาทต่อปี		
รายจ่ายของครอบครัวสูงสุด 100,000 บาทต่อปี		
รายจ่ายของครอบครัวเฉลี่ย 38,019.05 บาทต่อปี		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>รายจ่ายในการผลิตส้มโอ (บาท)</u>		
1,000 - 3,000		
3,001 - 5,000		
5,001 - 7,000		
7,001 - 9,000		
9,001 - 11,000		
มากกว่า 11,000 ขึ้นไป		
รายจ่ายในการผลิตส้มโอต่ำสุด	2,000 บาทต่อปี	
รายจ่ายในการผลิตส้มโอสูงสุด	100,000 บาทต่อปี	
รายจ่ายในการผลิตส้มโอเฉลี่ย	4,780.95 บาทต่อปี	

แหล่งความรู้

แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ที่เกษตรกรได้รับจากบุคคลส่วนใหญ่ คือร้อยละ 32.51 ได้รับจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รองลงมา คือร้อยละ 20.12 จากเพื่อนบ้าน ส่วนความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากสื่อส่วนใหญ่ คือร้อยละ 63.57 ได้รับจากเอกสารคำแนะนำที่เจ้าหน้าที่แจกให้ รองลงมาคือร้อยละ 12.86 ได้รับความรู้จากโทรทัศน์ น้อยที่สุดร้อยละ 5.00 อ่านจากหนังสือพิมพ์ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของส้มโอ

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
จากบุคคล (n=323)*		
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	105	32.51
เจ้าพนักงาน ช.ก.ส.	39	12.67
พัฒนากร	46	14.24
เกษตรกรผู้นำ	17	5.27
ตัวแทนบริษัท	51	15.79
เพื่อนบ้าน	65	20.12
จากสื่อ (n=140)*		
เอกสารคำแนะนำ	89	63.57
หนังสือพิมพ์	7	5.00
วิทยุ	11	7.86
โทรทัศน์	18	12.86
หนังสือวิทยุสาร	15	10.71

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13782

ตอนที่ 2 สภาพการผลิสมไอพันธุชาวแตงกวา

จำนวนพันสมไอ

การปลุกสมไอของเกษตรกรจะปลูกทดแทนต้นเดิมที่เป็นพันธุ์อื่น ๆ หรือปลูกทดแทนต้นเดิมที่ตาย ลักษณะของสวนส่วนใหญ่เป็นส่วนหลังบ้านเกษตรกร มีน้อยรายที่ทำเป็นส่วนขนาดใหญ่ จำนวนพันสมไอที่ใหม่ผลิแล้วต่ำสุด 7 พัน สูงสุด 30 พัน เฉลี่ย 13 พัน เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 46.67 ปลูกสมไอที่ใหม่ผลิแล้วอยู่ในช่วง 11 - 20 พัน รองลงมา คือร้อยละ 45.11 ปลูกต่ำกว่า 11 พัน ส่วนสมไอที่ยังไม่ใหม่ผลิที่มีจำนวนต่ำสุด 8 พัน สูงสุด 300 พัน เฉลี่ย 45 พัน เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 37.62 มีสมไอซึ่งยังไม่ใหม่ผลิอยู่ในช่วง 21 - 40 พัน รองลงมา คือร้อยละ 36.63 อยู่ในช่วงต่ำกว่า 20 พัน และน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.99 อยู่ในช่วง 61 - 80 พัน

ตารางที่ 9 จำนวนพันสมไอ

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>จำนวนสมไอที่ใหม่ผลิแล้ว (พัน)</u>		
ต่ำกว่า 11	48	45.71
11 - 20	49	46.67
21 - 30	8	7.62
พันที่ใหม่ผลิแล้วต่ำสุด 7 พัน		
พันที่ใหม่ผลิแล้วสูงสุด 30 พัน		
พันที่ใหม่ผลิแล้วเฉลี่ย 13 พัน		
<u>จำนวนสมไอที่ยังไม่ใหม่ผลิ (n=101)*</u>		
น้อยกว่า 21	37	36.63
21 - 40	38	37.62
41 - 60	12	11.89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
61 - 80	1	0.99
81 - 100	6	5.94
มากกว่า 100 ขึ้นไป	7	6.93
คนสมโอบที่ยังไม่โผล่ต่ำสุด	8 คน	
คนสมโอบที่ยังไม่โผล่สูงสุด	300 คน	
คนสมโอบที่ยังไม่โผล่เฉลี่ย	45 คน	

หมายเหตุ * เกษตรกรอีก 4 ราย สมโอบให้ผลผลิตแล้วทั้งหมด

สภาพการผลิตสมโอบ

แหล่งที่มาของพันธุ์ เกษตรกรที่ปลูกสมโอบพันธุ์ขาวแดงกว่าทุกคน จะทำการ
ขยายพันธุ์เอง

ระยะปลูก เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.33 จะใช้ระยะปลูก 5 ฟุต 5
เมตร รองลงมา ร้อยละ 28.57 และ 18.10 ใช้ระยะปลูก 6 ฟุต 6 เมตร และ 4 ฟุต 4
เมตร ตามลำดับ

การเตรียมหลุมปลูก เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.76 เตรียมหลุมปลูก
ขนาด 0.5 ฟุต 0.5 ฟุต 0.5 เมตร มีเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 15.24 เตรียมหลุมปลูก
ขนาด 1 ฟุต 1 ฟุต 1 เมตร

การตากดินก่อนปลูก เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.14 จะมีการตากดินก่อนปลูก ซึ่งในจำนวนนี้ ร้อยละ 40.00 ใช้เวลาในการตากดินก่อนปลูก 7 วัน รองลงมาคือ ร้อยละ 31.67 ตากดินก่อนปลูก 15 วัน และร้อยละ 28.33 ตากดินก่อนปลูก 30 วัน ส่วนเกษตรกรที่ไม่มีการตากดินก่อนปลูก มีทั้งหมด 45 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

วิธีการให้น้ำ เกษตรกรทุกคนใช้วิธีการให้น้ำแบบเดียวกัน คือ การให้น้ำแบบรดโคนต้น โดยใช้สายยางที่ต่อมาจากบ่อน้ำ

การใส่ปุ๋ย เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 80.00 จะใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีให้กับต้นส้มโอ รองลงมาคือ ร้อยละ 10.48 ใส่ปุ๋ยเคมีเพียงอย่างเดียว และมีเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 9.52 ที่ใส่ปุ๋ย ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมัก สำหรับปริมาณของปุ๋ยที่ได้เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.43 ใส่ 1 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง และร้อยละ 8.53 ใส่ปริมาณ 0.5 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง ซึ่งเกษตรกรทุกคนจะใส่ปุ๋ยให้กับต้นส้มโอปีละ 2 ครั้ง

การตัดแต่งการผลิต และวิธีการกำจัดวัชพืช เกษตรกรทุกคนจะมีการตัดแต่งกิ่ง และผลิตผลช่วงผลยังเล็ก คืออายุประมาณ 1 - 2 เดือน เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 96.91 กำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน มีเพียงร้อยละ 3.81 ที่ใช้สารเคมีฉีดพ่น

ตารางที่ 10 สภาพการผลิตส้มโอ

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
--------	------------------	--------

ระยะการปลูก

4 × 4 เมตร	19	18.10
5 × 5 เมตร	56	53.33
6 × 6 เมตร	30	28.57

การเตรียมหลุมปลูก

0.5 × 0.5 × 0.5 เมตร	89	84.76
1 × 1 × 1 เมตร	16	15.24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>การตากดินก่อนปลูก</u>		
ไม่ตาก	45	47.86
ตาก	60	57.14
- 7 วัน	24	40.00
- 15 วัน	19	31.67
- 30 วัน	17	28.33
<u>การใส่ปุ๋ย</u>		
ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก	10	9.52
ปุ๋ยเคมี	11	10.48
ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยเคมี	84	80.00
<u>ปริมาณปุ๋ยที่ใส่</u>		
0.5 กก./ตน/ครั้ง	9	8.53
1 กก./ตน/ครั้ง	96	91.43
<u>วิธีการกำจัดวัชพืช</u>		
ใช้แรงงานคน	101	96.19
ใช้สารเคมี	4	3.81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรคและสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัด

จากการศึกษาพบว่า โรคที่พบในสวนส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ของเกษตรกรจะไม่
ระบาดรุนแรงจนกระทบกระทั่งต่อผลผลิต โรคที่พบส่วนใหญ่ คือร้อยละ 40.34 เป็นโรค
แคงเกอร์ สารเคมีที่ใช้ ได้แก่ คิวราวิท แลนเนท สำหรับโรคที่พบบรองลงมา คือร้อยละ
33.52 เป็นโรคมายโทล สารเคมีที่ใช้ ได้แก่ คิวราวิท แลนเนท ส่วนโรคใบแก้ว พบ
ร้อยละ 22.16 สารเคมีที่ใช้ ได้แก่ ไคเมโทไซเฮท คิวราวิท และมีเพียงร้อยละ 3.98
ที่เป็นโรครากเน่า สารเคมีที่ใช้คือ คิวราวิท และแลนเนท (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 โรคและสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัด

ชื่อโรค (n=176)*	ชื่อสารเคมี*			
	คิวราวิท	แลนเนท	ไคเมโทไซเฮท	อื่น ๆ
แคงเกอร์ 71 (40.34)	42 (59.16)	25 (35.21)	-	4 (5.63)
โรคมายโทล 59 (33.52)	26 (44.07)	19 (32.20)	-	14 (23.73)
โรคใบแก้ว 39 (22.16)	9 (23.08)	-	24 (61.54)	5 (12.82)
โรครากเน่า 7 (3.98)	4 (57.14)	2 (28.57)	-	1 (14.29)

หมายเหตุ * ทอมน้อยกว่า 1 คำตอบ

แมลงและสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัด

แมลงที่พบในส่วนส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 27.81 เป็น หนอนผีเสื้อกินใบ สารเคมีที่ใช้ได้แก่ ทามารอน อะโซคริน นอกจากนี้ยังพบแมลงอย่างอื่น ได้แก่ ผีเสื้อมวนหวาน แมลงวันทอง หนอนเจาะผล เพลี้ยไฟ มวนเขียวส้ม หนอนซอนใบ คิดเป็นร้อยละ 18, 34, 15, 38, 11.24, 10.06, 9.47 และ 7.69 ตามลำดับ ซึ่งสารเคมีที่ใช้ได้แก่ เซฟวิน เมทริลยูจินอล ทามารอน อะโซคริน และ ไคเมโทไซเอท การใช้ยาฉีดพ่นเกษตรกรจะขอสารเคมีมาใช้ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และดูจากเพื่อนบ้าน

ตารางที่ 12 แมลงและสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัด

ชื่อแมลง *	ชื่อสารเคมี *				
	ทามารอน	อะโซคริน	เซฟวิน	ไคเมโทไซเอท	อื่น ๆ
เพลี้ยไฟ	17 (10.06)	7 (41.18)	-	10 (58.82)	-
หนอนเจาะผล	19 (11.24)	8 (42.11)	11 (57.89)	-	-
มวนเขียวส้ม	16 (9.47)	-	10 (62.50)	6 (37.50)	-
หนอนผีเสื้อกินใบ	47 (27.81)	35 (74.47)	7 (14.89)	5 (10.64)	-
ผีเสื้อมวนหวาน	31 (18.34)	4 (12.90)	27 (87.10)	-	-
แมลงวันทอง	26 (15.38)	-	-	10 (38.46)	26 (61.54)
หนอนซอนใบ	13 (7.69)	7 (53.85)	6 (46.15)	-	-

หมายเหตุ * ทอมไ้มากกว่า 1 คำทอม ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 96.19 มีวิธีการเก็บเกี่ยวโดยการตัดผลมีขั้วติด เกษตรกรเพียงร้อยละ 3.81 เก็บเกี่ยวโดยตัดผลไม่มีขั้วติดผล และหลังจากเก็บผลส้มโอแล้ว จะจำหน่ายทันที

วิธีการขยายพันธุ์ เกษตรกรทุกคนจะขยายพันธุ์ส้มโอโดยวิธีการตอนกิ่ง ซึ่งเป็นวิธีที่หาง่ายได้ผลดี

การให้ผลผลิตของส้มและราคา ส้มโอให้ผลผลิตปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ซึ่งเป็นช่วงที่ส้มโอมีผลผลิตมาก ครั้งที่ 2 ช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม ราคาส้มโอที่จำหน่ายเท่ากับ 23 - 25 บาท ซึ่งเป็นราคาที่เท่ากันทั้ง 2 ช่วง

วิธีตรวจสอบส้มโอก่อนเก็บเกี่ยว จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 41.40 ใช้วิธีตรวจสอบ โดยดูจากตอมน้ำมัน (จุด) บริเวณปลายผลซึ่งมักจะหางรองลงมา ร้อยละ 25 ใช้วิธีดูจากลักษณะก้นซึ่งจะนิ่มและบาน เกษตรกรร้อยละ 14.15 ใช้วิธีดูลักษณะของสีผลข้างลง นอกจากนี้เกษตรกรร้อยละ 13.68, 4.25 และ 1.88 ใช้วิธีนับอายุ ลักษณะขนาดผล และฟังจากเสียงคึดผล ตามลำดับ

ตารางที่ 13 วิธีตรวจสอบส้มโอก่อนเก็บเกี่ยว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	(n=212)*	
<u>วิธีการตรวจสอบ</u>		
ขนาดของผล	9	4.25
ตอมน้ำมัน(จุด)บริเวณปลายผลหาง	87	41.04
สีผลข้างลง	30	14.15
ก้นนิ่มและบาน	53	25.00
ฟังเสียงของการคึดผล	4	1.88
นับอายุ	29	13.68

เอกสารนี้เป็น หมายเหตุ * ขอไต่ถามมากกว่า 1 คำตอบ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 การตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา

การจำหน่ายผลผลิต

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาส่วนใหญ่ คือร้อยละ 67.46 จำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงสวน รองลงมา ร้อยละ 25 จำหน่ายให้ผู้บริโภคที่มาซื้อเอง นอกจากนี้เกษตรกร ร้อยละ 7.14 นำผลผลิตไปจำหน่ายด้วยตนเอง การจำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงสวนจะเป็นในลักษณะที่พ่อค้าจะมาติดต่อซื้อถึงสวน เมื่อผลส้มโอพร้อมที่จะขาย เกษตรกรจะมีการคักขนาดของผล แล้วจำหน่ายโดยการชั่งน้ำหนัก

ตารางที่ 14 การจำหน่ายผลผลิตส้มโอ

รายการ	จำนวน (n=126)*	ร้อยละ
<u>การจำหน่ายผลผลิต</u>		
พ่อค้ามารับซื้อถึงสวน	85	67.46
ผู้บริโภคมาซื้อเอง	32	25.00
นำไปขายด้วยตัวเอง	9	7.14

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

การกำหนดราคา จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 64.76 เกษตรกรจะเป็นผู้กำหนดราคาโดยพิจารณาถึงราคาในช่วงเดียวกัน ของปีที่ผ่านมา และปริมาณของผลผลิตในท้องตลาด และรองลงมา ร้อยละ 35.24 พ่อค้าจะเป็นผู้กำหนดราคา (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การกำหนดราคา

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
--------	------------------	--------

การกำหนดราคา

เกษตรกร	68	64.76
พ่อค้า	37	35.24

ผู้รับซื้อ จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 43.85 จะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าในอำเภอโนนรมย์ ซึ่งจะเป็นผู้รวบรวมผลผลิตไปขายต่อ อีกร้อยละ 38.46 ได้ขายให้กับพ่อค้าในตำบลเดียวกัน ร้อยละ 10 ขายให้กับพ่อค้าจากจังหวัดชัยนาท ร้อยละ 5.38 ขายให้กับพ่อค้าทางจังหวัด และขายให้กับพ่อค้าจากกรุงเทพฯ ๗ ร้อยละ 2.31

ตารางที่ 16 ผู้รับซื้อผลผลิตส้มโอ

รายการ	จำนวน (n=130)*	ร้อยละ
--------	-------------------	--------

ผู้รับซื้อ

พ่อค้าจากอำเภอโนนรมย์	57	43.85
พ่อค้าในตำบลเดียวกัน	50	38.46
พ่อค้าจากจังหวัดชัยนาท	13	10.00
พ่อค้าทางจังหวัด	7	5.38
พ่อค้าจากกรุงเทพฯ ๗	3	2.31

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการชำระเงิน

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 97.14 จะได้รับการชำระเงิน
ในรูปของเงินสด มีเพียงร้อยละ 2.86 เท่านั้น ที่ได้รับเงินในรูปของเงินเชื่อ

ตารางที่ 17 วิธีการชำระเงิน

รายการ	จำนวน (n=105)	ร้อยละ
<u>วิธีการชำระเงิน</u>		
เงินสด	102	97.14
เงินเชื่อ	3	2.86

ตอนที่ 4 ปัญหาการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา

ปัญหาการผลิต

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา มีปัญหาด้านการ
ผลิตหลายประการดังนี้

เกษตรกรส่วนใหญ่ คือร้อยละ 32.56 ยังขาดความรู้ในด้านการผลิต และการ
ดูแลรักษา ซึ่งอาจเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา จึงทำให้ขาด
ความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนการผลิตที่ถูกต้อง ความรู้ที่ได้รับ อาศัยประสบการณ์ของตนเองและ
ดูจากเพื่อนบ้าน ความรู้ที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ไม่ทั่วถึง และนำไปปฏิบัติได้น้อย รองลงมาเกษตรกร
ร้อยละ 26.75 ประสบปัญหาน้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง เนื่องจากระดับน้ำใต้ดินมีน้อย
ทำให้ส้มโอเหี่ยวเฉา เกษตรกรบางส่วน ร้อยละ 18.60 ประสบปัญหาเงินไม่อุดมสมบูรณ์
เนื่องจากขาดการบำรุงรักษาที่ถูกต้อง นอกจากนี้เกษตรกร ร้อยละ 17.63 ประสบปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขาดสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เนื่องจากสารเคมีมีราคาแพง เกษตรกรไม่สามารถซื้อได้ มีเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 4.65 พบว่าเกษตรกรมีปัญหาเรื่องเงินทุน ไม่สามารถหาเงินทุนมาใช้ในการทำสวนส้มโอ ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรยากจน และเป็นหนี้ยูก่อนแล้ว จึงไม่กล้าขอยืมเงินจากแหล่งเงินทุน

ตารางที่ 18 ปัญหาการผลิตส้มโอของเกษตรกร

รายการ	จำนวน (n=162)*	ร้อยละ
<u>ปัญหา</u>		
ขาดความรู้ในด้านการผลิตและดูแลรักษา	56	32.56
น้ำไม่เพียงพอ	46	26.75
ดินไม่อุดมสมบูรณ์	32	18.60
ขาดสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	20	11.63
ขาดเงินทุน	8	4.65

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ปัญหาด้านการตลาด

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรไม่มีปัญหาด้านการตลาด ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรยังผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาได้น้อย ในขณะที่ความต้องการของตลาดยังมีมาก และนอกจากนี้แล้ว เกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นผู้กำหนดราคาเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรยังมีอำนาจในการต่อรองราคากับแหล่งรับซื้อ

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ผลการศึกษากาการผลิตและการตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ในอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ. 2532 พอสรุปได้ดังนี้

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร

เกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา 105 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48.71 ปี ส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา 4 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน แรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2 คน เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือทำนา อาชีพรอง คือ การปลูกส้มโอ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 53,561.90 บาทต่อปี รายได้จากการขายผลส้มโอเฉลี่ย 12,882.85 บาทต่อปี รายได้จากการขายกิ่งพันธุ์เฉลี่ย 5,701.29 บาทต่อปี รายจ่ายของครอบครัว 38,019.05 บาทต่อปี รายจ่ายในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาเฉลี่ย 4,780.95 บาทต่อปี เกษตรกร ร้อยละ 41.90 มีการกู้ยืมเงิน ซึ่งแหล่งเงินกู้ส่วนใหญ่ คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เกษตรกรที่ปลูกส้มโอได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิต และการตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร นอกนั้นยังได้รับความรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นเอกสารคำแนะนำที่เจ้าหน้าที่แจกให้

สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา

การปลูกส้มโอของเกษตรกรจะปลูกทดแทนต้นเดิมที่เป็นพันธุ์อื่น ลักษณะของส่วนใหญ่เป็นสวนหลังบ้าน จำนวนต้นที่ให้ผลผลิตแล้วเฉลี่ย 13 ต้น ต้นที่ยังไม่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 45 ต้น เกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาทุกคนจะทำการขยายพันธุ์เอง โดยการตอนกิ่ง เกษตรกร ร้อยละ 53.33 ใช้ระยะปลูก 5 x 5 เมตร ซึ่งส่วนใหญ่เตรียมหลุมปลูกขนาด 0.5 x 0.5 x 0.5 เมตร เกษตรกรส่วนใหญ่จะตากดินก่อนปลูก ซึ่งใช้เวลาประมาณ 7 วัน เกษตรกรทุกคนใช้วิธีการให้น้ำแบบเดียวกันคือ การให้น้ำแบบรดโคนกับโดยใช้สายยางที่ต่อมา

จากมันน้ำ และจะใส่ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี ให้กับต้นส้มโอในปริมาณ 1 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง โดยใส่ปุ๋ย ปีละ 2 ครั้ง เกษตรกรจะปลิดผลช่วงผลยังเล็กคืออายุประมาณ 1 - 2 เดือน เกษตรกรส่วนใหญ่จะกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน โรคที่พบในสวนส่วนใหญ่ จะกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน โรคที่พบในสวนส่วนใหญ่เป็นโรคแคงเกอร์ สารเคมีที่ใช้ได้แก่ คูราวิท แลนเนท ส่วนแมลงที่พบส่วนใหญ่เป็นหนอนผีเสื้อกินใบ ซึ่งเกษตรกรจะใช้ ทามารอน อะไซ-คริน ในการป้องกันกำจัด เกษตรกรส่วนใหญ่มีวิธีการเก็บเกี่ยวโดยการตัดผลมีชีวิต ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ให้ผลผลิตปีละ 2 ครั้ง โดยให้ผลผลิตมากช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ส่วนช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม ผลผลิตจะน้อยกว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ตรวจสอบส้มโอก่อนเก็บเกี่ยว โดยดูจากตอมน้ำมัน (จุด) บริเวณปลายผลซึ่งจะห่าง

การตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา

เกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงสวน โดยเกษตรกรจะเป็นผู้กำหนดราคาเอง ซึ่งส่วนใหญ่ราคากิโลกรัมละ 23 - 25 บาท พ่อค้าส่วนใหญ่ได้แก่ พ่อค้าในอำเภออมโนรมย์ ซึ่งจะชำระเงินให้กับเกษตรกรเป็นเงินสด

ปัญหาการผลิตและการตลาด

เกษตรกรที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ส่วนใหญ่ประสบปัญหาคานการผลิต ซึ่งได้แก่ การขาดความรู้ทุนทุนการผลิต การดูแลรักษา นอกจากนี้ยังพบปัญหาน้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง ดินไม่อุดมสมบูรณ์ การขาดสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช และปัญหาการขาดแคลนเงินทุน สำหรับปัญหาคานการผลิตเกษตรกรยังไม่ประสบปัญหาเพราะการผลิตส้มโอยังไม่พอเพียงกับความต้องการของตลาด

ขอเสนอแนะ

จากการศึกษาลักษณะพื้นฐานทาง เศรษฐกิจและสังคมบางประการ ของเกษตรกร เกษตรกรจะประสบปัญหาในเรื่องขาดแคลนเงินทุนที่จะนำไปใช้ในการขยายพื้นที่ปลูกให้มากขึ้น เพราะความทองการของตลาดยังมีอยู่มาก ควรสนับสนุนให้สถาบันการเงินขยายวงเงินกู้เพิ่มมากขึ้น เกษตรกรควรที่จะมีการรวมกลุ่มเพื่อมีอำนาจต่อรองในการกู้ยืมเงิน

สำหรับสภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา เกษตรกรจะพบปัญหาในเรื่อง โรค และแมลง และการใช้สารเคมีฉีดพ่นที่ถูกต้อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ทางด้านการตลาดควรสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม เช่นกลุ่มผู้ปลูกส้มโอ เพื่อจะได้มีอำนาจในการต่อรองในราคาผลผลิตสูงขึ้น หรือขายผลผลิตส้มโอให้ได้ราคาจุกคูนทุน และควรส่งเสริมให้เกษตรกรสนใจข่าวสารทางด้านการตลาดให้ข่าวสารตลาดแก่เกษตรกร เพื่อเกษตรกรจะได้รู้ถึงสภาพความเป็นจริงของสถานการณ์ต่าง ๆ ของตลาดส้มโอ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจผลิตและเพื่อจำหน่ายผลผลิตให้ได้ราคาดี

ในการศึกษาเกี่ยวกับส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาในครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่เช่นระเคียบตำบล เพื่อให้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขสำหรับพื้นที่นั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- * กองบริการส่งออก กรมพาณิชย์สัมพันธ์. 2531. "ตลาดส้มโอของไทยในต่างประเทศ"
การผลิตส้มโอเพื่อการส่งออก. ฝ่ายฝึกอบรม, สถาบันวิจัยพืชสวน.
- เกรียงศักดิ์ พงษ์กิจ และคณะ. 2518. ผลงานวิจัยเรื่องการเก็บรักษาส้มโอชาวพวง
โดยใช้สารซีพีซีเคลือบผิว. กองพืชสวน, กรมวิชาการเกษตร.
- คณินนิตย์ เจริญวารากร. 2527. โรคของส้มโอและการผลิตพันธุ์ส้มโอใหม่ปราศจากโรค.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิตติพงษ์ วศานนท์. 2532. การศึกษาวิธีการตลาดและการส่งออกส้มโอไทย. วิทยานิพนธ์,
คณะเทคโนโลยีการเกษตร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- จรัสแท้ ศิริพาณิชย์. 2531. "การเก็บรักษาส้มโอ", การผลิตส้มโอเพื่อการส่งออก. ฝ่าย
ฝึกอบรม, สถาบันวิจัยพืชสวน.
- ชวลิต พงษ์ศักดิ์. 2532. การศึกษาสภาพการผลิตและการตลาดส้มโอ. วิทยานิพนธ์,
คณะเทคโนโลยีการเกษตร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- ชาญชัย บุญงค์ และคณะ. 2532. ผลงานวิจัยเรื่องเปรียบเทียบการป้องกันกำจัดหนอน
เจาะผลส้มโอโดยใช้สารเคมีฆ่าแมลงและหอยผล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, กรมวิชาการ
เกษตร.
- สุพัทธรา อินทวิมลศรี. 2529. โรครากและโคนเน่าของส้มเขียวหวานและการควบคุมด้วย
สารเคมี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อารี แก้วงาม. 2530. การศึกษาการเก็บรักษาส้มโอที่มีอายุแก่ในระยะต่างกัน. วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา
อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ. 2532

ชื่อ _____ นามสกุล _____

หมู่บ้าน _____ ตำบล _____ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ _____ ปี
3. ระดับการศึกษา
 () ไม่เคยเรียนหนังสือ
 () ต่ำกว่า ป.4
 () จบ ป.4
 () สูงกว่า ป.4 (ระบุ) _____
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมบุตร) _____ คน
5. จำนวนแรงงานทางการเกษตรในครอบครัว _____ คน
6. อาชีพหลัก
 () ทำการเกษตร (ระบุ) _____
 () รับจ้าง
 () ค้าขาย
 () รับราชการ
 () อื่น ๆ _____
7. อาชีพรอง _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. รายได้ของครอบครัวในรอบปี 2532 _____ บาท/ปี
9. รายได้จากการขายผลส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา _____ บาท/ปี
 รายได้จากการขายกิ่งพันธุ์ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา _____ บาท/ปี
9. รายจ่ายของครอบครัวในรอบปี 2532 _____ บาท/ปี
 ค่าใช้จ่ายในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา _____ บาท/ปี
10. มีการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาหรือไม่
 () กู้
 () ไม่กู้
 ถ้ามีการกู้แหล่งที่กู้เงินมาคือ _____
11. หน่วยงานคนงานเพื่อช่วยในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาหรือไม่
 () ไม่จ้าง
 () จ้าง จำนวน _____ คน
12. แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา
 (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- จากบุคคล
 () เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
 () เจ้าพนักงาน ช.ก.ส.
 () พัฒนาการ
 () ตัวแทนบริษัท
 () เกษตรผู้นำ
 () อาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรม
 () เกษตรกรผู้นำ
 () อื่น ๆ (ระบุ) _____
- จากสื่อ
 () เอกสารคำแนะนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () หนังสือพิมพ์
 () ไปรษณีย์
 () วิทยุ
 () โทรทัศน์
 () หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
 () อื่น ๆ _____

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาของเกษตรกรในอำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท

1. ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาที่ให้ผลผลิตแล้วจำนวน _____ ตัน
 ที่ยังไม่ให้ผลผลิต จำนวน _____ ตัน
2. แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา
 () ขยายพันธุ์เองทั้งสิ้น
 () ขอบริจากแหล่งอื่น (ระบุ) _____
3. ทานไร่ระยะปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา _____ เมตร
4. ทานเตรียมหลุมปลูกขนาด _____ เมตร
5. ทานตากดินก่อนปลูกหรือไม่
 () ไม่ตาก
 () ตากนาน _____ วัน
6. ปุ๋ยที่ใช้ในการปลูก
 () ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก
 () ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยเคมี
 () ปุ๋ยเคมี
7. ปริมาณที่ใส่ _____ กก./ตัน
 จำนวนครั้งที่ใส่ _____ ครั้ง/ปี
8. ทานมีวิธีการให้น้ำอย่างไร
 () แบบหยด
 () แบบสปริงเกอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () รคโคณ
() อื่น ๆ (ระบุ) _____
9. ท่านมีการตัดแต่งกิ่งหรือไม่
() ไม่ตัด
() ตัด
10. ท่านมีการปลิดผลหรือไม่
() ไม่ปลิด
() ปลิดในช่วง _____
11. ท่านกำจัดวัชพืชมโดยวิธีใด
() ไซแรงงานคน
() ไซสารเคมี
() อื่น ๆ (ระบุ) _____
12. ท่านพบโรคอะไรบ้างในสวนส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
() ไม่มี
() มี แคร่ระบุชื่อไม่ได้ สารเคมีที่ใช้ _____
() โรคแคงเกอร์ สารเคมีที่ใช้ _____
() โรคยางไหล สารเคมีที่ใช้ _____
() โรคใบแก้ว สารเคมีที่ใช้ _____
() โรคทริสเทซา สารเคมีที่ใช้ _____
() โรครากเน่า สารเคมีที่ใช้ _____
() อื่น ๆ (ระบุ) _____
- แมลงที่พบในสวนส้มโอ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
() ไม่มี
() มีไม่ทราบชื่อ สารเคมีที่ใช้ _____
() เพลี้ยไฟส้ม สารเคมีที่ใช้ _____
() หนอนเจาะผลส้ม สารเคมีที่ใช้ _____
() มวนเขียวส้ม สารเคมีที่ใช้ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () หนอนผีเสื้อกินใบส้ม สารเคมีที่ใช้ _____
- () ผีเสื้อมวนหวาน สารเคมีที่ใช้ _____
- () อื่น ๆ (ระบุ) _____
13. ท่านมีวิธีเก็บเกี่ยวผลส้มโออย่างไร
- () ตัดผลไม่มีขั้วติด
- () ตัดผลมีขั้วติด
- () อื่น ๆ _____
14. วิธีดูว่าส้มโอเก็บเกี่ยวได้จาก (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
- () ขนาดของส้มโอ
- () ทอมน้ำมัน (จุก) บริเวณปลายผลทางมากขึ้น
- () ตัดผลเสียงดัง
- () ก้นจะนิ่มและบาน
- () สีผลจางลง
- () อื่น ๆ _____
15. ท่านขยายพันธุ์ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาอย่างไร
- () ทาบกิ่ง
- () ทอนกิ่ง
- () เพาะเมล็ด
- () ทิศตา
- () อื่น ๆ (ระบุ) _____
16. หลังจากเก็บเกี่ยวส้มโอแล้วท่านปฏิบัติอย่างไร
- () ไว้ในที่ร่มประมาณ _____ วัน
- () จำหน่ายเลย
- () อื่น ๆ (ระบุ) _____
17. ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาให้ผลผลิตอย่างไร
- () ปีละครั้ง
- () ปีละ 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 เดือน _____ กิโลกรัมละ _____ บาท

ครั้งที่ 2 เดือน _____ กิโลกรัมละ _____ บาท

18. ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาออกผลมากที่สุด คือเดือน _____

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา

1. ท่านจำหน่ายผลผลิตของท่านโดย

- () นำไปขายด้วยตัวเอง
 () พอค้มามารับซื้อถึงสวน
 () ผู้บริโภคมาซื้อเอง
 () อื่น ๆ (ระบุ) _____

2. การขายผลผลิตท่านกำหนดราคาเองหรือไม่

- () กำหนดเอง
 () ไม่ได้กำหนด (ระบุ) _____

3. พอค้ที่มาซื้อส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาไปจำหน่ายเป็นพอค้จากไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () จากในตำบล
 () จากอำเภอโนนรมย์
 () จากจังหวัดชัยนาท
 () จากกรุงเทพฯ
 () อื่น ๆ (ระบุ) _____

4. การขายผลผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาในรอบปี 2532 พอค้ผู้รับซื้อส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา
 ชำระเงินให้ท่านอย่างไร

- () เงินสด
 () เงินเชื่อ
 () อื่น ๆ (ระบุ) _____

5. การขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางจะขายในลักษณะ

- () มาติดต่อซื้อในสวน เมื่อผลผลิตพร้อมที่จะขาย
- () มาจองส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา และตกลงราคากันไว้ก่อนที่ผลผลิตจะแก่
- () อื่น ๆ (ระบุ) -----

ตอนที่ 4 ปัญหาการผลิตและการตลาดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง

- () ขาดเงินทุน
- () ขาดอุปกรณ์ในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา
- () ขาดปุ๋ย
- () ขาดสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- () ขาดความรู้ในด้านการผลิตและดูแลรักษา
- () น้ำไม่เพียงพอ
- () ดินไม่อุดมสมบูรณ์
- () ขาดความรู้ในด้านการตลาดส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา
- () หอการค้ากลางกดราคา
- () ราคาผลผลิตต่ำ
- () การขนส่งไม่สะดวก
- () แหล่งรับซื้อ
- () อื่น ๆ (ระบุ) -----

ข้อเสนอแนะและความต้องการ ความช่วยเหลือของเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้นำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยเด็ดขาด หากฝ่าฝืนจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป